

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 23P/155/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716207870
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Ragan
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2016:7716207870.1

Uznesenie

Okresný súd Michalovce, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa Dávid Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Tašuľa 38, zastúpený v konaní opatrovníkom Mgr. Ľuboslavou Mudrákovou, zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, dieťa rodičov matky: Marta U., nar. XX.X.XXXX, bytom Bežovce 416 a otca: E. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Tašuľa 38, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

U m i e s t ň u j e maloletého Dávída Beňáka, nar. XX.X.XXXX dočasne do starostlivosti DeD Kočovné divadlo DRaK Košice, Diamantová 5, 040 11 Košice.

odôvodnenie:

Návrhom došlým tunajšiemu súdu dňa 2.6.2016 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce domáhal vydania predbežného opatrenia na umiestnenie maloletého Dávída Y., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Detského domova DKD DRaK Košice, Diamantová 5, 040 11 Košice.

Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý Dávid pochádza z viacdetej rómskej rodiny, kde rodičia sú rozídení a nežijú v spoločnej domácnosti. Obaja rodičia maloletého sú v hmotnej núdzi, majú základné vzdelanie. U oboch rodičov sú neštandardné bytové a hygienické pomery. V rodine maloletého Dávída bola už v minulosti nepriaznivá klíma - hádky, spory, nadávky či atakovania medzi rodičmi detí. Matka opakovane odchádzala od detí a rodiny k svojim rodičom, respektíve nadväzovala známosti s inými mužmi, o starostlivosť a výchovu maloletých detí neprejavovala žiadny záujem, otec výchovu a starostlivosť o deti nezvládal. V roku 2011 boli obaja rodičia maloletých detí odsúdení k trestu povinných prác, v roku 2012 otec maloletých detí k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov pre opakované záškoláctvo u všetkých školopovinných maloletých detí. V priebehu roka 2015 bolo u maloletého Dávída a jeho súrodencov opakovane evidované záškoláctvo. Dňa 02.12.2015 bola na otca maloletých detí Okresnou prokuratúrou Michalovce podaná na Okresný súd Michalovce obžaloba z dôvodu, že nezabezpečil u maloletého Dávída a ostatných detí pravidelné a riadne plnenie povinnej školskej dochádzky. Dňa 09.12.2015 Okresný súd Michalovce vydal trestný rozkaz č. 3T 166/2015 ktorým bol otec maloletých detí uznaný vinným pre prečin ohrozovania mravnej výchovy u maloletých detí a odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Pre pretrvávanie výchovných problémov a nevhodného správania detí podal otec maloletých detí dňa 15.04.2016 na Okresný súd Michalovce návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. Patrika a Dávída. Tunajší úrad v snahe pomoci sprostredkoval otcovi a maloletým deťom odbornú pomoc psychológa, špeciálnopedagogické a psychiatrické vyšetrenie. U maloletých súrodencov - Patrika a Filipa a ostatných detí, ktorí sú v starostlivosti otca sa dosiahlo zmiernenie ich nevhodného správania sa, deti začali chodiť do školy. Pri poslednej návšteve rodiny zo strany pracovníkov Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce dňa 18.5.2016 otec maloletých detí pri pohovore uviedol, že už neuvažuje o tom, aby bol maloletý Patrik, alebo ostatní súrodenci umiestnení v ústavnej starostlivosti. U maloletého Dávída sa však situácia vyhrotila tak, že už nevláda a priznal, že ani nezvláda zabezpečovať jeho výchovu. Otec pritom uviedol situácie, keď napríklad synovi dobil

čipovú kartu na autobus, o čom doklad preukázal namieste, syn aj napriek tomu, že z domu odišiel spolu s ostatnými súrodencami, do školy nešiel, ale túlal sa po okolí. Keď to otec zistil, rozhodol sa sám sprevádzať deti na ceste do školy. Mal. Dávid však akonáhle videl, že otec sa vzdialil od školy, zadným vchodom zo školy utiekol. Tiež sa stáva, že z domu odíde a ide k matke do Bežoviec. Tá však namiesto toho, aby kontaktovala otca, alebo poslala maloletého Dávida späť k otcovi, či do školy, využíva situáciu a požaduje od maloletého Dávida rôzne domáce práce, alebo opateru najmladších súrodencov, čím neguje snahu otca o výchovu syna a zároveň predstavuje preňho negatívny vzor. Maloletý Dávid doposiaľ neabsolvoval potrebné psychologické, psychiatrické a špeciálnopedagogické vyšetrenia, nakoľko otcovi maloletého sa ani dobrým slovom, či inými výchovnými prostriedkami nepodarilo zabezpečiť účasť maloletého Dávida na týchto vyšetreniach. Maloletý Dávid sa pri doterajších stretnutiach a pohovoroch a bolo tomu tak aj pri poslednom rozhovore dňa 18.05.2016, správal drzo, arogantne, opakovane sa vyjadril sa, že on chce byť umiestnený v ústavnej starostlivosti. Jeho správanie nesie znaky opozičného správania - vzdorovitosť, tvrdohlavosť, negativizmus sociálnym pracovníkom, k otcovi ale aj vo vzťahu ku starej matke, ktorú na druhej strane vníma ako blízku osobu. V jeho správaní sa prejavujú klamstvo, úteky zo školy, z domu - stalo sa, že keď sociálni pracovníci prišli do rodinného prostredia k otcovi, keď ich maloletý Dávid zbadal, ušiel pred nimi, túla sa. Svojím konaním ubližuje blízkym, súrodencom, ale nevníma to tak, neuvažuje o tom v tej rovine či to je vhodné, proste koná „bezhlavo“. Páchanie trestnej činnosti, respektíve činnosti ináč trestnej sme u maloletého Dávida, ale ani u ostatných jeho súrodencov doposiaľ neevidovali. Maloletý Dávid svojím nevhodným správaním len dáva najavo skutočnosť, že sa dostal do ťažkostí, ktoré nie je schopný samostatne riešiť, nie je schopný svoje správanie ovládať, správne ho vnímať a pochopiť. Matka o výchovu a starostlivosť syna nejaví záujem a otec nemá kapacity ani potenciál zmobilizovať svoje zdroje a zabezpečiť pre maloletého Dávida náležitú odbornú pomoc. Vzhľadom k týmto skutočnostiam navrhovateľ má za to, že je v záujme maloletého aby bol dočasne umiestnený do starostlivosti DeD Kočovné divadlo DRaK Košice, Diamantová 5, 040 11 Košice. Zároveň navrhol vo veci samej mal. Dávidovi uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a to na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, a to DeD Kočovné divadlo DRaK Košice najdlhšie na šesť mesiacov vo vyššie uvedenom zariadení.

Podľa § 75 ods. (1) O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. (2) O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. (5) O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g), rozhodne najneskôr do 48 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2; do plynutia lehoty sa nezapočítava sobota, nedeľa alebo sviatok. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Podľa § 75 ods. (6) O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. (8) O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom

až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 75a ods. (1) O.s.p., ak sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd bez návrhu alebo na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov predbežným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

Podľa § 76 ods. (1) O.s.p. Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) pltil výživné v nevyhnutnej miere; b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti; f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. (4) O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

V zmysle citovaných ustanovení je účelom predbežného opatrenia predovšetkým rýchla, i keď dočasná úprava právnych, nielen faktických pomerov účastníkov. Pre nariadenie predbežného opatrenia je potrebné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. predbežné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb, pretože nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov.

Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Osvedčenie nároku ako podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na nárok uplatnený vo veci samej.

Predbežné opatrenie je potrebné nariadiť vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potrebné posudzovať nevyhnutnosť vydania predbežného opatrenia vždy z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktorý je v takýchto konaniach prioritný. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia zdravia dieťaťa, alebo osvedčenia iného závažného dôvodu, je namieste predbežným opatrením rozhodnúť ešte pred rozhodnutím v merite veci.

Odovzdanie dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva a má v zákone o rodine normatívne vyjadrenie. To neplatí o pojme starostlivosť o dieťa. Starostlivosť je inštitútom procesného práva, jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak predbežných opatrení. Teda odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osoby, ktorú určí súd, je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dôvodom na odovzdanie maloletého dieťaťa, do starostlivosti tretej osobe, ktorú určí súd, je to, čo sa ustanovuje v § 45 ods. 1 Zákona o rodine, t.j ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe než rodičovi. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Ak má súd preukázané, že u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí skúmať, či osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov. Podľa § 56 ods. 2 zákona o rodine, súdom ustanovený poručník nie je povinný osobne sa starať o

maloleté dieťa, preto v konkrétnom prípade môže byť osobná starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečená aj náhradnou osobnou starostlivosťou podľa § 45. Dôvody na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu (§ 56 ods. 1) sú potom zhodné s dôvodmi na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Súd preskúmaním návrhu zistil, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky na vydanie predbežného opatrenia, pretože záujem maloletého Dávida na výchove smerujúcej k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju si to vyžaduje z dôvodu, že matka maloletého s maloletými deťmi udržiava kontakt len formou návštev detí v jej domácnosti a odmieta akúkoľvek výzvu, aby sa taktiež podieľala na výchove mal. Dávida a otec nezvláda jeho výchovu. Vzhľadom na to, je súd toho názoru, že riadna výchova maloletého Dávida je vážne ohrozená a narušená a preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

O návrhu na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle ustanovenia § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine súd rozhodne rozsudkom vo veci samej po vykonanom dokazovaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v 3 vyhotoveniach. V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 5 O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g) O.s.p. je toto uznesenie vykonateľné dňom jeho nariadenia.